

TVIRTINU

Akcinės bendrovės Klaipėdos
valstybinio jūrų uosto direkcijos
generalinis direktorius
Algis Latakas
2026-09-22

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

2026-09-22 Nr. TP-457

Klaipėda

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas akcinės bendrovės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos komercinių paslaugų teikimo srityje. Uosto direkcija, vykdydama jai pavestas funkcijas ir naudodama turimus žmogiškuosius, techninius bei infrastruktūrinius išteklius, teikia įvairias komercinio pobūdžio paslaugas išorės subjektams. Šios paslaugos apima paslaugas, susijusias su Uosto direkcijos laivų ir įgulų panaudojimu, narų darbais, batimetriniais matavimais, laivų aptarnavimu prie Uosto direkcijos valdomų krantinių, švartavimo paslaugomis, taip pat kitas paslaugas. Vertinama veiklos sritis pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad komercinių paslaugų teikimo procese Uosto direkcijos darbuotojai priima arba dalyvauja priimant sprendimus, susijusius su paslaugų užsakymų priėmimu, paslaugų suteikimo galimybių vertinimu, įkainių taikymu, paslaugų suteikimo fakto dokumentavimu, sąskaitų išrašymui reikalingų duomenų perdavimu ir, tam tikrais atvejais, individualių kainų ar išimčių taikymo pagrindimu. Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą, pagrindinis dėmesys skirtas ne pačių komercinių paslaugų teikimo tikslingumui ar jų ekonominiam pagrįstumui vertinti, o antikorporcinių požiūriu reikšmingiems proceso aspektams: ar paslaugų teikimo tvarka yra pakankamai aiški, ar patvirtinti įkainiai taikomi vienodai, ar nestandartinių paslaugų kainos nustatomos pagrįstai ir atsekamai, ar tinkamai dokumentuojamas paslaugos suteikimo faktas, taip pat ar sudarytos prielaidos užtikrinti vienodą paslaugų gavėjų traktavimą. Vertinimo metu buvo analizuojama, ar komercinių paslaugų teikimo procesas leidžia aiškiai nustatyti paslaugos užsakymo, suteikimo ir apmokėjimo eigą, atsakingus darbuotojus, priimtų sprendimų pagrindimą bei taikytų įkainių atitiktį patvirtintam kainynui. Taip pat vertinta, ar vidaus dokumentuose pakankamai aiškiai reglamentuotos situacijos, kai paslauga nėra tiesiogiai apibrėžta kainyne arba kai praktikoje kyla poreikis taikyti individualų įkainį, išimtį ar papildomą paslaugos kainos apskaičiavimą. Atsižvelgiant į komercinių paslaugų pobūdį, šioje srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė pirmiausia gali būti siejama su sprendimų diskrecija, praktinio kainyno taikymo vienodumu, paslaugų suteikimo fakto ir trukmės dokumentavimu, individualių įkainių pagrindimu bei galimybe skirtingus paslaugų gavėjus analogiškais aplinkybėmis traktuoti nevienodai. Todėl KPT metu buvo siekiama įvertinti, ar esamas reglamentavimas ir taikomos vidaus kontrolės priemonės yra pakankamos šioms rizikoms valdyti. Vertinant sritį buvo nagrinėjami šie pagrindiniai aspektai: komercinių paslaugų kainyno struktūra, įkainių aiškumas ir jų taikymo sąlygos;
--	--

	individualių įkainių nustatymo ir pagrindimo tvarka tais atvejais, kai paslaugos kaina nėra tiesiogiai numatyta kainyne; paslaugų užsakymo, suteikimo, atšaukimo ar pakeitimo dokumentavimas; paslaugų suteikimo fakto, trukmės, naudotų išteklių ir taikytų įkainių pagrindimas; paslaugų gavėjų traktavimo vienodumas ir galimų išimčių taikymo pagrįstumas; atsakomybės ir funkcijų paskirstymas tarp padalinių bei darbuotojų, dalyvaujančių komercinių paslaugų teikimo procese; vidaus kontrolės priemonės, padedančios užtikrinti, kad komercinės paslaugos būtų teikiamos skaidriai, objektyviai ir pagal nustatytą tvarką. KPT vertinimas atliktas peržiūrint Uosto direkcijos vidaus dokumentus, reglamentuojančius komercinių paslaugų teikimą ir jų įkainių taikymą, analizuojant patvirtintą komercinių paslaugų kainyną ir jo pakeitimus, taip pat vertinant, kokios praktinės kontrolės priemonės taikomos siekiant užtikrinti paslaugų suteikimo fakto, kainos ir atsiskaitymo pagrįstumą.					
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Veiklos atsparumo departamento direktorius Dainius Noreika ir duomenų apsaugos ir rizikų valdymo specialistas Arūnas Povilaitis					
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	KPT vertinimas pradėtas 2026-07-17. Analizuotas laikotarpis nuo 2025-01-01 iki 2026-07-31.					
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą						
POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20 R3	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6 R1	9	12	15
	Žemas	2	4 R2, R3	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

4.1. Geltonas rizikingumo lygis	Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis: R1 – Individualių įkainių nustatymo aiškumo rizika. Kai komercinės paslaugos kaina nėra apibrėžta kainyne, gali kilti poreikis individualiai nustatyti tokios paslaugos kainą. Tokia galimybė yra reikalinga praktikoje, nes ne visos nestandartinės paslaugos gali būti iš anksto numatytos kainyne, tačiau svarbu, kad individualios kainos nustatymo pagrindimas būtų pakankamai aiškus ir atsekamas. <u>Pagrindimas</u> Įsakymo 6 punkte nustatyta, kad susidarius situacijai, kai siekiama suteikti komercinę paslaugą, kurios kaina neapibrėžta įsakyme, Uosto kapitonas, Finansų departamento direktorius ir Komercijos departamento direktorius gali kiekvienas individualiai nustatyti tokios paslaugos kainą, tačiau ji negali būti mažesnė nei paslaugos savikaina; tam turi būti rengiamas tarnybinis pranešimas, nurodant paslaugos pavadinimą ir kainą. Tai rodo, kad kontrolės elementas jau yra numatytas – kaina negali būti mažesnė nei savikaina, o sprendimas turi būti įforminamas tarnybiniu pranešimu. Todėl rizika vertinama ne kaip aukšta, o kaip žema–vidutinė, susijusi su poreikiu detalizuoti praktinį taikymą. <u>Rizikos veiksniai:</u> 1. Savikainos apskaičiavimo tvarka dokumentuose nėra detalai aprašyta. 2. Individualios kainos nustatymo atvejai gali būti reti, tačiau jų pagrindimas turėtų būti vienodai dokumentuojamas. 3. Ne visais atvejais gali būti aišku, ar analogiškoms nestandartinėms paslaugoms taikyta vienoda praktika. <u>Rizikos įvertis</u> Tikimybė – žema, 2 balai. Pagrindas: įsakyme jau nustatyta, kad individuali kaina negali būti mažesnė nei savikaina ir turi būti rengiamas tarnybinis pranešimas, todėl bazinė kontrolė egzistuoja. Poveikis – pastebimas, 3 balai. Pagrindas: netinkamas individualios kainos pagrindimas galėtų sukelti klausimų dėl vienodos praktikos, tačiau pats dokumentas numato sprendimo įforminimą. $R = 2 \times 3 = 6$. Rizikos lygis – vidutinis, žemesnės reikšmės. <u>Siūlomos priemonės:</u> 1. Įsivertinti poreikį dėl trumpo savikainos pagrindimo šablono parengimo. Jame galėtų būti nurodoma: paslaugos pavadinimas, naudojami ištekliai, darbo laikas, technika, darbuotojai, tiesioginės sąnaudos, siūloma kaina ir atsakingo asmens pagrindimas. 2. Kaupti individualių įkainių taikymo atvejus vienoje vietoje. Lentelė ar elektroninė byla, kad vėliau būtų galima palyginti analogiškus atvejus.
---	--

	3. Periodiškai peržiūrėti pasikartojančias nestandartines paslaugas. Jeigu konkreči „nenumatyta“ paslauga kartojasi, ją būtų tikslinga įtraukti į kainyną.
4.2. Žalias rizikingumo lygis	<u>Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis:</u> R2 – Paslaugų suteikimo fakto dokumentavimo vienodumo rizika. Komercinių paslaugų kainyne yra nustatyti konkretūs įkainiai ir kai kurių paslaugų laiko skaičiavimo taisyklės. Dėl paslaugų įvairovės svarbu, kad paslaugos suteikimo faktas, trukmė ir taikytas įkainis būtų dokumentuojami vienodai. <u>Pagrindimas</u> Įsakymo 3.2 punkte numatyta, kad įregistruojant terminuotą laivo išplaukimą ir teikiant kitas paslaugas pildoma paslaugų atlikimo akto forma, kuri pasirašoma ir pateikiama pasirašyti paslaugos gavėjui. Kainyne taip pat numatyta, kad paslaugų teikimo laikas iki 1 valandos vertinamas kaip 1 valanda. Laivų su įgula paslaugos pradžia yra laivo išvykimas iš stovėjimo vietos, o pabaiga – laivo grįžimas į stovėjimo vietą. Tai reiškia, kad esminės taisyklės jau nustatytos, todėl rizika labiau susijusi ne su reglamentavimo nebuvimu, o su praktinio taikymo vienodumu. <u>Rizikos veiksniai:</u> 1. Skirtingoms paslaugų grupėms gali būti taikomi skirtingi suteikimo fakto patvirtinimo būdai. 2. Dėl paslaugų įvairovės gali kilti praktinių neaiškumų, kokius duomenis būtina fiksuoti kiekvienu atveju. 3. Paslaugos pradžios ir pabaigos laiko fiksavimas turi būti pakankamas sąskaitai pagrįsti. <u>Rizikos įvertis</u> Tikimybė – žema, 2 balai. Pagrindas: įsakyme jau numatytas paslaugų atlikimo aktas, o kainyne apibrėžtos kai kurių paslaugų laiko skaičiavimo taisyklės. Poveikis – žemas, 2 balai. Pagrindas: galimi neatitikimai labiau tikėtina sukeltų administracinio pobūdžio klausimų ar sąskaitų tikslinimo poreikį, bet nebūtinai reikšmingą korupcinę riziką. $R = 2 \times 2 = 4$. Rizikos lygis – žemas. <u>Siūlomos priemonės:</u> 1. Patikslinti paslaugų atlikimo akto taikymo apimtį.

	Aiškiai nurodyti, kurioms paslaugoms aktas privalomas, o kurioms gali būti taikomas kitas lygiavertis įrodymas, pavyzdžiui, elektroninis įrašas, užsakymo patvirtinimas, ataskaita ar techninės sistemos duomenys. 2. Paslaugų atlikimo akte numatyti minimalius privalomus laukus. Užsakymo data, paslaugos pradžia ir pabaiga, paslaugos gavėjas, naudotas turtas / technika, taikytas įkainis, darbuotojo ir kliento patvirtinimas. 3. Atlikti nedidelės apimties imties patikrą. Pavyzdžiui, kartą per metus patikrinti kelis skirtingų paslaugų atvejus ir įsitikinti, kad dokumentai pakankami sąskaitai pagrįsti.
4.3 Žalias rizikingumo lygis	<u>Rizikos pavadinimas, tikimybės, poveikio lygis:</u> R3 – Vienodos klientų aptarnavimo praktikos rizika. Komercinės paslaugos teikiamos skirtingiems klientams ir pagal skirtingus praktinius poreikius, todėl gali kilti poreikis užtikrinti, kad užsakymai, paslaugų suteikimo terminai, atšaukimai ir papildomos sąlygos būtų tvarkomi nuosekliai. <u>Pagrindimas</u> Kainyne nustatytos įvairios paslaugų rūšys: laivų su įgula paslaugos, narų paslaugos, laivų aptarnavimas prie Uosto direkcijos valdomų krantinių, batimetrinių matavimų paslauga, švartavimo paslaugos ir kt. 2026 m. papildymu kainynas išplečiamas naujomis paslaugomis, įskaitant vandens tiekimą laivams, MARPOL atliekų surinkimą, prekių / atsargų pristatymą į laivą, laivo RASA atvykimo mokestį ir supažindinimo su uosto veikla paslaugas. Kadangi paslaugų spektras plečiasi, naudinga užtikrinti, kad užsakymų administravimo praktika būtų aiški ir vienoda. <u>Rizikos veiksniai:</u> 1. Paslaugų užsakymo ir atšaukimo praktika gali skirtis pagal paslaugos rūšį. 2. Ne visais atvejais gali būti vienodai aišku, nuo kada laikomas gautas užsakymas ar atšaukimas. 3. Kai paslaugai reikalingi riboti išteklių, gali kilti poreikis aiškiau pagrįsti paslaugų suteikimo eiliškumą. <u>Rizikos įvertis:</u> Tikimybė – žema, 2 balai. Pagrindas: rizika labiau hipotetinė ir susijusi su praktikos nuoseklumu, o ne su akivaizdžiai ydingu reguliavimu. Poveikis – žemas, 2 balai. Pagrindas: galimi atvejai greičiausiai turėtų administracinį ar reputacinį poveikį konkrečiam paslaugos suteikimo epizodui. $R = 2 \times 2 = 4$. Rizikos lygis – žemas. <u>Siūlomos priemonės:</u> 1. Aprašyti pagrindinį komercinių paslaugų užsakymo procesą.

	Nurodyti, kokiais kanalais priimami užsakymai, kada jie laikomi gautais, kas juos patvirtina, kaip fiksuojami atšaukimai ir pakeitimai. 2. Nustatyti paprastą eiliškumo / prioriteto pagrindimo taisyklę. Jeigu keli klientai pageidauja tos pačios riboto prieinamumo paslaugos tuo pačiu metu, sprendimas dėl prioriteto turėtų būti trumpai pagrindžiamas. 3. Patikslinti kai kurias naujų paslaugų formuluotes. Pavyzdžiui, dėl vandens tiekimo mažesniai nei 50 kub. m kiekiui ir dėl laivo nuomos kainos „nuo 298 Eur/val.“ būtų naudinga turėti aiškesnę skaičiavimo formulę arba pavyzdį.
Kita informacija	
5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	Atlikus preliminarų Uosto direkcijos komercinių paslaugų teikimo reglamentavimo analizę, nustatyta, kad sritis yra reglamentuota: patvirtintas komercinių paslaugų kainynas, nustatyti paslaugų įkainiai, kai kurių paslaugų laiko skaičiavimo taisyklės ir paslaugų atlikimo akto naudojimas. Korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje vertintina kaip žema arba vidutinė, labiau susijusi ne su reglamentavimo nebuvimu, o su poreikiu užtikrinti vienodą praktinį kainyno taikymą, individualių įkainių pagrindimą, paslaugų suteikimo fakto dokumentavimą ir klientų aptarnavimo praktikos nuoseklumą. Siūloma taikyti proporcingas prevencines priemones: patikslinti individualių įkainių pagrindimo šablona, aiškiau aprašyti paslaugų atlikimo akto arba lygiaverčių įrodymų taikymą skirtingoms paslaugų grupėms, kaupti individualių įkainių / išimčių taikymo atvejus ir periodiškai atlikti nedidelės apimties praktinio kainyno taikymo patikrą.
6. Kitos pastabos	
7. Priedai	
Išvadą parengę asmenys: (Vardas ir pavardė, pareigos)	Veiklos atsparumo departamento direktorius Dainius Noreika Duomenų apsaugos ir rizikų valdymo specialistas Arūnas Povilaitis